

مؤسسه انتخابات آزاد و عادلانه افغانستان
د افغانستان د آزاد او عادلانه ټولټاکنو ټولنيزه موسسه
Free & Fair Election Forum of Afghanistan

کمیسیون مستقل انتخابات
د ټاکنو خپلواک کمیسیون
Independent Election Commission

تفاهم نامه همکاری میان کمیسیون مستقل انتخابات و مؤسسه انتخابات آزاد و عادلانه افغانستان

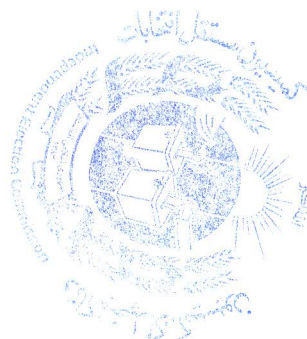
مقدمه

انتخابات یکی از اصول اساسی دموکراسی و یگانه راه صلح آمیز انتقال قدرت سیاسی در کشور می باشد. همچنان، انتخابات به سطح جهانی به عنوان وسیله مشروعیت قدرت سیاسی که در اراده مردم نهفته و از طریق انتخابات تمثیل می شود، قبول شده است.

با درک اهمیت پروسه ملی انتخابات، پیچیدگی و سنگینی وظایف و مسؤولیتهای نهاد برگزار کننده انتخابات (کمیسیون مستقل انتخابات)، همکاری نهادهای دیگری که برای نهادینه ساختن دموکراسی و تأمین شفافیت انتخابات در کشور فعالیت میکنند، امر لازمی پنداشته می شود.

برای اینکه تمام پروسه های انتخابات در چارچوب حقوقی آن به پیش برود، رأی دهندگان آگاهانه رأی بدهند، آرای شان به کاندید دلخواه شان حساب شود و در نهایت قدرت سیاسی از مشروعیت مردمی برخوردار گردد، لازم است در کنار کمیسیون مستقل انتخابات نهادهای همکار دیگری که فعالیت شان مرتبط به انتخابات باشد نیز وجود داشته باشند تا فعالیت های کمیسیون مستقل انتخابات را مشاهده نموده و برای بهبود پروسه انتخابات و نیز برای جلب اعتماد و باور مردم به انتخابات همکاری و برای برگزاری انتخابات شفاف، نظریات و پیشنهادهای مفید خویش را ارائه نمایند.

ایجاد هماهنگی بیشتر، ازدیاد همکاری قانونمند میان کمیسیون مستقل انتخابات و جامعه مدنی و نهادهای ناظر و مشاهده، تأمین شفافیت و سلامت انتخابات، بنیاد و اساس این تفاهم نامه همکاری را تشکیل می دهد.

مبني حقوقي

ماده اول:

این تفاهم نامه همکاری با در نظر داشت حکم مندرج فقره (۱) ماده (۹) قانون انتخابات که صراحت دارد: «ادارات دولتی و غیر دولتی، احزاب، ائتلاف احزاب سیاسی و جمعیت‌ها مکلف اند در روند انتخابات با کمیسیون، کمیسیون شکایات و کمیته رسانه ها همکاری نموده، تصامیمی را که مطابق احکام این قانون از طرف آنها اتخاذ می گردد، رعایت و تعمیل نمایند» و با رعایت احکام ماده (۸۳) قانون انتخابات، میان کمیسیون مستقل انتخابات و مؤسسه انتخابات آزاد و عادلانه افغانستان عقد گردیده است.

اهداف

ماده دوم:

این تفاهم نامه همکاری به منظور تحقق اهداف ذیل عقد گردیده است:

- ۱- تحکیم روابط بین طرفین جهت اعتماد سازی بر روند انتخابات؛
- ۲- ایجاد هماهنگی و همکاری مؤثر و دوامدار جهت بهبود پروسه انتخابات در سراسر کشور؛
- ۳- ایجاد شفافیت به منظور تأمین سلامت انتخابات؛
- ۴- ایجاد مسئولیت پذیری، جوابگویی و حسابدگی بیشتر در قبال پروسه به مردم؛
- ۵- ایجاد میکانیزم های مؤثر برای مشاهده از روند انتخابات از جانب طرفین؛ و
- ۶- تأمین دسترسی مؤثر نهاد های مدنی به اسناد تقنینی و معلومات تخنیکی در خصوص روند انتخابات.

معرفی طرفین

ماده سوم:

(۱) کمیسیون مستقل انتخابات (منبهد کمیسیون) یک نهاد مستقل است که به تأسی از ماده ۱۵۶ قانون اساسی کشور برای اداره و نظارت بر هرنوع انتخابات و مراجعه به آرای عمومی در کشور تأسیس و وظایف و صلاحیت‌های آن در قانون انتخابات تسجیل یافته است.

(۲) مؤسسه انتخابات آزاد و عادلانه افغانستان منبهد (فیفا)، که به اساس قانون مؤسسات غیر دولتی و با در نظر داشت جواز فعالیت شماره (۲۲۱۳) مؤرخ (۱۳۹۰/۵/۵) ایجاد گردیده است که یک نهاد معتبر مستقل ملی است که در راستای اطمینان بخشیدن از این که تمام پروسه های دموکراتیک به صورت شفاف به وسیله ی شبکه سازی، مشارکت شهروندان و حکومت داری خوب صورت می گیرد، فعالیت می کند.

اصول مشترک

ماده چهارم:

- (۱) پایبندی به اصول پذیرفته شده انتخابات و ارزشهای دموکراسی؛
- (۲) پذیرش انتخابات به حیث یک اصل مشترک دموکراتیک؛
- (۳) رعایت قوانین مرتبط به انتخابات؛
- (۴) پایبندی به اصول بی طرفی در پروسه انتخابات؛
- (۵) تعهد به اصل شفافیت و حمایت از انتخابات قانونمند؛
- (۶) عدم سوء استفاده از مفاد این تفاهم نامه علیه روند انتخابات.

تعهدات کمیسیون :

ماده پنجم :

- (۱) کمیسیون فرصت های مناسب را جهت تبادل تجارب و تشریک مساعی جهت شفافیت پروسه انتخابات و تنویر اذهان عامه فراهم میکند؛
- (۲) کمیسیون مطابق احکام قانون، لایحه و طرز العمل مربوطه برای نهادهای جامعه مدنی که در عرصه نهادینه ساختن دموکراسی و انتخابات فعالیت می نماید زمینه اخذ اعتبار نامه را فراهم می سازد؛
- (۳) کمیسیون در تدویر برنامه های آموزشی، سیمینارها و برنامه های آگاهی دهی برای گروپهای خاص (زنان، جوانان، و معلولان...) با جامعه مدنی همکاری لازم می نماید؛
- (۴) کمیسیون در راه اندازی کمپاین های آگاهی عامه مربوط به پروسه های مختلف انتخابات نهاد مربوطه را سهیم ساخته و در طرح برنامه ها و تهیه مواد و پیام های آگاهی عامه به آنان کمک تکنیکی و همکاری لازم می نماید؛
- (۵) نمایندگان کمیسیون در جلسات نهاد مربوطه در مرکز و ولایات فعالانه اشتراک می نمایند؛
- (۶) کمیسیون تجارب بین المللی، نکته نظر ها و ملاحظات خویش را در مورد مشاهده انتخابات با مسؤولان نهاد مربوطه جهت ایجاد مؤثریت در پروسه مشاهده وقتا فوقتا شریک می نماید؛
- (۷) کمیسیون زمینه اشتراک نمایندگان نهادهای مشاهده را در جلسات علنی خویش مطابق اسناد تقنینی مربوط مهیا می سازد؛
- (۸) کمیسیون با نمایندگان نهاد مربوطه در مرکز و ولایات به منظور ارائه معلومات، تبادل نظر و هماهنگی بیشتر، جلسات منظم برگزار می نماید؛

(۹) کمیسیون زمینه دسترسی به اطلاعات را برای نهاد مربوطه مهیا نموده و برای دسترسی به معلومات مربوط به روند انتخابات کمیسیون طبق قوانین نافه و سایر اسناد تقنینی و مطابق پلان معلومات را نشر می نماید؛

(۱۰) نهاد مربوطه برنامه های آگاهی عامه خود را در هماهنگی با کمیسیون راه اندازی می نماید و کمیسیون پروژه های آگاهی عامه را که به نهاد مربوطه واگذار نموده است نظارت و ارزیابی می نماید؛

9

(۱۱) کمیسیون کمیته داخلی را به منظور مطالعه، تحلیل و ارزیابی طرح ها، پیشنهادها، گزارشها و یافته های جامعه مدنی تشکیل می دهد، تا اطمینان دهد که به همه موارد مذکور عندالموقع رسیدگی صورت می گیرد.

تعهدات فیفا

ماده ششم :

(۱) فیفا تمام اسناد حقوقی انتخابات را منظم مورد مطالعه قرار می دهد و برای بهبود آن طرح ها و مشوره های خویش را عندالموقع با کمیسیون شریک می نماید؛

(۲) فیفا و نمایندگان شان در تمام مراحل روند انتخابات قوانین، لوایح، طرز العملها و اصول رفتار مربوط را رعایت کرده و از مداخله در روند انتخابات و سوء استفاده از مفاد این تفاهنامه جداً خود داری می نماید؛

(۳) نماینده فیفا بر اساس دعوت کمیسیون در تمام برنامه های کمیسیون، به شمول جلسات هماهنگی و ارائه معلومات، فعالانه اشتراک می نمایند؛

(۴) فیفا با کمیسیون در شناسایی و معرفی کارمندان واجد شرایط محلات رأی دهی قشر اناث و تشویق کاندیدان زن در ولایات حسب تقاضای کمیسیون کمک و همکاری می نمایند؛

(۵) فیفا با کمیسیون در راه اندازی کمپاین های آگاهی عامه، رسانیدن پیام های انتخاباتی و مواد تبلیغاتی به مردم در مرکز و ولایات کمک و همکاری می نماید و در صورت راه اندازی آگاهی عامه در مورد پروسه انتخابات با کمیسیون هماهنگی لازم می نماید؛

(۶) فیفا برای دریافت اطلاعات و معلومات انتخاباتی مجاری رسمی ارائه معلومات کمیسیون را با در نظر داشت اسناد پالیسی مربوط این اداره رعایت میکند؛

(۷) فیفا برای جلب اعتماد مردم، رأی دهندگان و مراجع ذیدخل پروسه انتخابات، برنامه ها و اقدامات مشخص را در هماهنگی با کمیسیون روی دست می گیرد و از هرنوع اقدامات و اظهاراتی غیر واقعیتها که روند قانونی انتخابات را صدمه می زند خودداری می کند؛

(۸) فیفا در هماهنگی با سایر نهادهای ذیدخل برای مشاهده از روند انتخابات و در هماهنگی با تمویل کنندگان، تلاش می‌نماید تا حتی المقدور ساحات پوشش مشاهده خویش را طوری تنظیم نماید که همه مراکز رأی‌دهی تحت پوشش مشاهداتی قرارگیرد؛

(۹) فیفا مشاهدین خویش را در رابطه به قوانین، لوائح، طرزالعمل، اصول رفتار مربوطه و نقش مشاهدان و ناظران در پروسه انتخابات به شکل درست و دقیق آموزش می‌دهند؛

(۱۰) جهت ایجاد دقت در گزارش‌دهی و پاسخگویی بیشتر، فیفا مشاهدین خویش را به مراکز رأی‌دهی مشخص ارتباط می‌دهند و آنها را مکلف می‌سازند تا مشخصات خویش را به شمول (اسم، اسم نهاد، شماره کارت مشاهد و امضاء) در ژورنال مرکز ثبت‌نام و محل رأی‌دهی که از جانب کارکنان کمیسیون ارایه می‌گردد، درج نمایند؛

(۱۱) فیفا حین تهیه و ارائه راپورها و گزارشات از روند انتخابات باید اصول دقت، واقعیت و حقیقت را در نظر گرفته و احکام مندرج ماده ۸۳ قانون انتخابات را جداً رعایت می‌نماید؛ و
(۱۲) فیفا راپورها و گزارش‌های مشاهده‌ی خویش از روند انتخابات را با کمیسیون شریک می‌سازد.

ساحه و مسؤولیت تطبیق

ماده هفتم :

(۱) این تفاهم‌نامه همکاری که از جانب هر دو طرف امضاء شده، شامل تمام پروسه‌های انتخاباتی، به شمول ثبت نام رأی‌دهندگان، ثبت نام کاندیدان، مبارزات انتخاباتی، رأی‌دهی، شمارش آراء، اعلام نتایج و سایر مراحل پروسه انتخابات می‌باشد؛

(۲) به منظور کنترل از تطبیق مواد این تفاهم‌نامه نمایندگان طرفین رسماً معرفی می‌گردد.

تعدیل، حل و فصل اختلاف و فسخ

ماده هشتم :

(۱) امضاء این تفاهم‌نامه به هیچ وجه مانع امضاء همچو تفاهم‌نامه‌ها با نهادهای دیگر جامعه مدنی نمی‌شود.

(۲) این تفاهم‌نامه در دو نسخه ترتیب شده و دارای اعتبار یکسان می‌باشد؛

(۳) هر گونه تغییر و تعدیل در مواد این تفاهم‌نامه به تفاهم قبلی هردو جانب صورت می‌گیرد؛

(۴) هر گونه اختلاف در مورد تعبیر و تفسیر مواد این تفاهم‌نامه در گفتگوی دو جانبه در روشنایی

اصول مشترک و ارزشهای مندرج این تفاهم‌نامه حل و فصل می‌شود؛ و

(۵) هر دو طرف می‌توانند این تفاهم‌نامه را بعد از اطلاع کتبی که ۳۰ روز قبل صورت می‌گیرد، فسخ کند.

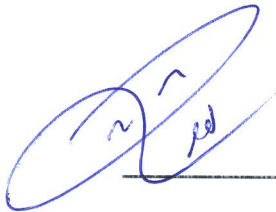
انفساد

ماده نهم:

این تفاهم‌نامه از تاریخ امضاء هر دو جانب دارای اعتبار بوده و مرعی الاجراء است.

معاون عملیاتی و سرپرست کمیسیون مستقل انتخابات رئیس موسسه انتخابات آزاد و عادلانه افغانستان (فیفا)

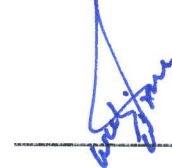
محمد یوسف «رشید»

محل:

تاریخ: ۱۳۹۶/۹/۲۷

پوهنځیار و سیمه «بادغیسی»

محل:

تاریخ: ۱۳۹۶/۹/۲۷

